

F

Factors Influencing People's Desire for Participation in Local Development Activities: A Case Study of the Phuket City Municipality

Rungrat Chaisamrej^{1*}

Received: February 9, 2021 Revised: March 22, 2021 Accepted: April 2, 2021

Abstract

This quantitative research study is aimed to investigate the influence of potential factors on people's desire to participate in local development activities in the Phuket City Municipality, located in Phuket, Thailand. A structured questionnaire is employed to collect data from a sample of 420 respondents. Results reveal the followings: (1) Descriptive statistical analysis indicates the level of people's desire to participate in local development activities at a moderate level, and (2) The multiple linear regression model yields the predictive power of key variables along with control variables (age, education) in explaining people's participation desire. The model accounts for 25% of the variance explained at the significance level .001. Merely three key antecedents significantly and positively predict people's desire for participation in local development activities at the significance level .001. Those three independent variables include exposure to the municipality's news and information ($\beta=0.38$), past participation experience in the municipality ($\beta=0.19$), and perceived severity of city problems in the district ($\beta=0.17$). Since exposure to the municipality's news and information is the most influential predictor, a strong recommendation for local government organizations, particularly at the municipality levels, is to increase the efficiency of communication process and mechanisms. The goal is to leverage and sustain people's desire to actively participate in local development activities.

Keywords: participation desire, local development, communication, citizen, Phuket city municipality

¹ School of Communication Arts, University of the Thai Chamber of Commerce

* Corresponding author. E-mail: rungrat_cha@utcc.ac.th

ช

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต

รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ^{1*}

วันรับบทความ: February 9, 2021 วันแก้ไขบทความ: March 22, 2021 วันตอบรับบทความ: April 2, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 420 คน สรุปข้อค้นพบ ดังนี้ (1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาบ่งชี้ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่ระดับปานกลาง และ (2) ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ แสดงอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรหลักต่าง ๆ ร่วมกับตัวแปรควบคุม (อายุ ระดับการศึกษา) สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละ 25 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 โดยมีปัจจัยหลักเพียง 3 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 ได้แก่ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมภายในเขตเทศบาล มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ($\beta=0.38$) โดยมีสองปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับต่ำ คือ *ประสบการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาล* ($\beta=0.19$) และ *การประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเขตเทศบาล* ($\beta=0.17$) ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาล คือ ควรพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการและกลไกการสื่อสารซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด เพื่อช่วยยกระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ความต้องการมีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่น การสื่อสาร ประชาชน เทศบาลนครภูเก็ต

¹ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

* Corresponding author. E-mail: rungrat_cha@utcc.ac.th

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดว่ามีบทบาทอย่างสูงในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในภาพรวม คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติระบุถึงความสำคัญของการพัฒนาเมือง (Urban Development) ซึ่งส่งผลกระทบต่อโอกาสในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs: Sustainable Development Goals) ของโลก หลาย ๆ เมืองในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกได้ยอมรับเอามาตรการวางแผนแบบมีส่วนร่วม (Participatory Planning Measures) ไปใช้กันอย่างแพร่หลาย เพื่อช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของให้แก่พลเมือง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องยกระดับการมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Public Participation) เพื่อชักนำให้ประชาชนมาเข้าร่วมด้วยในฐานะที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง โดยที่รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่สร้างกลไกผลักดันการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง (United Nations, Economic and Social Council [UN, ECOSOC], 2017)

การพัฒนาเมืองที่เข้มแข็งจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์การพัฒนาเมือง (City Development Strategy) ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการที่มุ่งเน้นการลงมือทำ (Action-Oriented Process) ซึ่งจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนได้ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อมุ่งส่งเสริมการเติบโตที่เสมอภาคกันระหว่างเมืองกับปริมณฑล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของพลเมืองทั้งหมด (Cities Alliance, n.d.)

เทศบาลนครภูเก็ต หรือ ทน.ภก. (Phuket City Municipality) ก็เช่นเดียวกันกับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งมีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบครอบคลุมหลากหลายมิติของชีวิตผู้คนและชุมชนในท้องถิ่น ที่ผ่านมา เทศบาลนครภูเก็ตมีเจตนาารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในส่วนชุมชนจัดตั้ง 22 แห่งและประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสร่วมเสนอแนะความคิดเห็น ร่วมสวดส่องและเฝ้าระวัง และร่วมลงมือจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตพื้นที่การปกครอง

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ตระหนักชัดว่า การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้นจำเป็นต้องขยายครอบคลุมความร่วมมือจากประชาชนในวงกว้างให้ได้มากที่สุด และในทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่การร่วมวางแผนและตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน การร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมติดตามประเมินผล (Cohen & Uphoff, 1980) โดยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสนใจและความต้องการของประชาชนที่จะเข้าไปมีบทบาทร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

ที่ผ่านมา นั้น เทศบาลนครภูเก็ตได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นในเชิงรุกตามยุทธศาสตร์ 10 ด้าน ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ รวม 253 โครงการ โดยยุทธศาสตร์หลัก ๆ ที่มีจำนวนโครงการมากในลำดับต้น ๆ มี อาทิ ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา ยุทธศาสตร์คนมีสุข ยุทธศาสตร์พัฒนาการบริการภาครัฐ ยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ยุทธศาสตร์เมืองดี และยุทธศาสตร์ส่งเสริม สนับสนุนประเพณีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ โดยกองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครภูเก็ต ได้ทำการวิจัยสำรวจปัญหาและความต้องการ

ของประชาชนภายในท้องถิ่น ในลักษณะของการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตามแผนการพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561-2565 และมีข้อค้นพบส่วนหนึ่งบ่งชี้ถึงความพึงพอใจของประชาชนในระดับมากต่อการที่เทศบาลเปิดโอกาสให้ตนมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรม (เทศบาลนครภูเก็ต, 2563ก) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการศึกษาวิจัยที่ชัดเจนเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นจริง รวมถึงยังไม่ครอบคลุมเกี่ยวกับความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมของภาคประชาชน อีกทั้งยังไม่มีการสืบค้นถึงเหตุปัจจัยที่จะเป็นแรงจูงใจให้ประชาชนต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ ยังพบข้อบ่งชี้ระดับนานาชาติที่ระบุถึงปัจจัยสำคัญ ๆ ในการขับเคลื่อนแผนการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืนว่า จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากชุมชน (Community Participation) เพื่อเป็นการเสริมพลังให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีบทบาทสำคัญด้วย (Pennink, 2016; Vermont Department of Housing and Community Development, 2017) ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงให้ความสำคัญกับตัวแปรหลัก คือ ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมือง ซึ่งในที่นี้ หมายถึง พื้นที่เขตเทศบาลนครภูเก็ต โดยมุ่งค้นหาปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะและปัจจัยเชิงพฤติกรรมของประชาชนที่จะเป็นแรงจูงใจให้เข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนของเมืองต่อไป

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เมืองและการพัฒนาเมือง

จากมติของ “เมือง” (City or Urbanized) ซึ่งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร, 2558) ได้ให้คำจำกัดความไว้นั้น เทศบาลนครภูเก็ตจัดว่าเมืองประกอบของความเป็นเมืองครบถ้วน ทั้งในด้านกายภาพ ด้านวิถีชีวิต และด้านเศรษฐกิจ ซึ่งหมายรวมถึง เศรษฐกิจสร้างสรรค์

การพัฒนาชุมชนเมืองขนาดใหญ่อย่างเช่นเทศบาลนครภูเก็ตจำเป็นต้องคำนึงถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายในการร่วมกันลงมือทำ ข้อค้นพบจากงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและการกำกับดูแลตนเองในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนของกรุงเทพฯ ประเทศไต้หวัน (Fu & Ma, 2020) บ่งชี้ว่า หน่วยที่มีบทบาทหลักในการกำกับดูแลตนเองของชุมชนครอบคลุมทั้งผู้เล่นจากภายนอก (อย่างเช่น หน่วยงานของรัฐในระดับที่สูงกว่า) ส่วนงานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการชุมชนกลุ่มอาสาสมัคร และประชาชนทั่วไป โดยที่กลุ่มเหล่านี้ คือ ผู้มีส่วนร่วม (Participants) ในการสร้างประโยชน์ร่วมแก่ชุมชนโดยส่วนรวม

ผลการศึกษาปัจจัยการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable City) สำหรับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตอกย้ำถึงความสำคัญของภาคประชาชน ซึ่งเห็นว่าการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนด้านสังคมนั้นอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้นั้นในสังคมเป็นหนึ่งในสามปัจจัยหลัก โดยการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างนโยบายและแผนปฏิบัติ การตรวจสอบการดำเนินงาน ไปจนถึงการพัฒนาต่อยอดโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น (ภาสกร หอยสังข์ทอง, 2561)

นับตั้งแต่ช่วงคริสต์ทศวรรษ 1980 กระแสของการแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ ในกระบวนการวางแผนเพื่อพัฒนาเมืองเริ่มแผ่ขยายมากขึ้น ส่วนหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งด้านสิ่งแวดล้อม เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามาร่วมพูดคุย เพื่อทำความเข้าใจและตกลงร่วมกัน โดยเป็นวิถีใหม่ที่น่าสนใจที่นำมาใช้ทดแทนแนวทางการรับฟังแบบเดิม ๆ ของหน่วยงานเทศบาล (Polletta, 2016) ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่องค์กรพัฒนาในระดับท้องถิ่นอย่างเช่นเทศบาลนครภูเก็ต จะหันมาให้ความสนใจแสวงหาแนวทางสร้างการมีส่วนร่วม โดยค้นหาถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกลไกการดำเนินงานต่าง ๆ สามารถสนับสนุนแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวทางสร้างการมีส่วนร่วม (Participatory Approach) ได้อย่างจริงจังต่อไป

การมีส่วนร่วมและปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาชุมชน

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า หัวใจสำคัญในกระบวนการพัฒนา (Development Process) คือ การมีส่วนร่วม (Participation) ซึ่งมักได้รับการอธิบายเกี่ยวข้องกับแนวคิดของคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน อาทิ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) การมีส่วนร่วมของพลเมือง (Citizen Participation) การมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Public Participation) และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม (Civic Participation) หลักฐานจากการสังเคราะห์ทอสมาน (Meta-Synthesis) ผลงานวิจัยด้านการผูกพันมีส่วนร่วมของพลเมือง (Citizen Engagement) จำนวนนับร้อยเรื่องใน 20 ประเทศบ่งชี้ว่า การมีส่วนร่วมของพลเมือง (Citizen Participation) ช่วยสร้างผลลัพธ์เชิงบวกในด้านต่าง ๆ ได้มากถึงร้อยละ 75 ของผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด (International Peacebuilding Advisory Team [IPAT], 2015)

ข้อค้นพบประการหนึ่งจากการศึกษาการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในประเทศไต้หวันระบุว่า การมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Public Participation) เกี่ยวพันกับวัฏจักรของปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ที่ประชาชนได้เคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาภายในชุมชนของตน นั่นคือ เมื่อกลุ่มคนเหล่านี้ได้เริ่มเข้าไปเป็นผู้มีส่วนร่วมบ่อยครั้งขึ้น ก็มีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมในกลุ่มอาสาสมัครเพื่อให้บริการแก่คนในชุมชนของตน ทำให้บริการต่าง ๆ ของชุมชนยั่งยืนได้ในระยะยาว นอกจากนี้ พวกเขายังเสนอแนะว่า นอกเหนือจากการกำกับดูแลตนเอง (Self-Governance) แล้ว การเพิ่มการมีส่วนร่วมของสาธารณชนยังอาจช่วยลดความล้มเหลวในการกำกับดูแลภายในชุมชนเมือง อีกทั้งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่องของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ (Fu & Ma, 2020) ดังนั้น ประสบการณ์ที่เคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะชักนำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในอนาคต

รายงานของ International Peacebuilding Advisory Team หรือ ipat ณ กรุงเจนีวา อธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นหลายประการที่จะต้องสร้างคุณค่าเพิ่มโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสาธารณชนและทำให้พลเมืองเกิดการผูกพันมีส่วนร่วม (Engagement) โดยเหตุผลที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งก็คือ ความมุ่งหวังให้ได้รับแรงสนับสนุนจากสาธารณชน เพื่อให้การลงมือดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุประสิทธิผลได้ตามเป้าหมาย (Public Support for Effective Implementation) (IPAT, 2015)

ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นชนบทหรือเมือง จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมจากพลเมืองในท้องถิ่นนั้น โดยนักวิจัยด้านการพัฒนาระดับนานาชาติได้อธิบายถึงรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาว่ามีหลาย ๆ ลักษณะ Cohen and Uphoff (1980) จำแนกการมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเมื่อพิจารณาในบริบทของเทศบาลนครภูเก็ตแล้ว ความมุ่งหวังให้ประชาชนในวงกว้างได้มีส่วนร่วมประเภทแรกและประเภทที่สองจัดว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะชักนำให้ภาคประชาชนได้มีบทบาทร่วมในการพัฒนาเมือง ทั้งในลักษณะของการร่วมเป็นประธานกรรมการ หรือที่ปรึกษา ร่วมออกความคิดเห็น วางแผน และเสนอแนะ ร่วมประสานการดำเนินงานกับส่วนต่าง ๆ เข้าร่วมในงานหรือกิจกรรมและให้ความร่วมมือกับกิจกรรม ร่วมบริจาคเงินหรือสิ่งของ ร่วมสนับสนุนสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือฝึกอบรม ร่วมเผยแพร่ข่าวกิจกรรมหรือชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วม ฯลฯ

เป็นที่น่าสังเกตว่า การมีส่วนร่วมของสาธารณชนในกระบวนการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และแม้กระทั่งระดับนานาชาตินั้นอาจมีอุปสรรคจากสาเหตุบางประการ อาทิ ประชาชนทั่วไปไม่ได้ให้ความสนใจเนื่องด้วยต้องให้ความสำคัญกับชีวิตประจำวันที่เป็นเฉพาะหน้าก่อน อาจจะไม่เข้าใจประเด็นต่าง ๆ อย่างถ่องแท้ นอกจากนี้ แนวทางสร้างการมีส่วนร่วมยังต้องอาศัยระยะเวลาและทำให้กระบวนการตัดสินใจต้องเนิ่นช้า รวมถึงยังอาจต้องใช้งบประมาณที่สูงขึ้น (IPAT, 2015) ดังนั้น ปัจจัยด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจจึงเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สามารถส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจของบุคคลที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมกับการพัฒนาของชุมชน

การรับรู้ข่าวสารของพลเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนา ช่องทางการสื่อสารที่ช่วยสร้างโอกาสในการสื่อสารทั้งแบบทางเดียว (One-Way) และแบบสองทาง (Two-Way) จัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ ทั้งเพื่อจุดมุ่งหมายในการแจ้งข่าวสาร (Inform) ให้คำปรึกษา (Consult) ร่วมมือ (Collaborate) หรือเสริมหนุน (Empower) ดังที่ปรากฏในผลการวิจัย (Prayudi, Ardhanariswari, & Probosari, 2020)

ในทำนองเดียวกัน ข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของชุมชนในด้านการพัฒนาระบบพลังงานว่า เครือข่ายการสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการภายในท้องถิ่น มีบทบาทช่วยให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ทั้งช่องทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ นวัตกรรม และอื่น ๆ (Boyd, 2017) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในสหรัฐอเมริกา ที่พบว่า การเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และการสื่อสารพูดคุยกับบุคคล เป็นตัวแปรที่ส่งผลอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม (Civic Participation) (Nah, Namkoong, Chen, & Hustedde, 2016)

ปัจจัยเกี่ยวกับประสบการณ์มีส่วนร่วมและคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญไม่น้อย จรัส สุวรรณมาลา (2553 อ้างถึงใน วัชรินทร์ อินทพรหม, 2557) กล่าวว่า ทูทางสังคมและ

ศักยภาพของประชาชนที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งหมายรวมถึงองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของประชาชน เช่น ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในองค์กร ชุมชน และในทางการเมือง

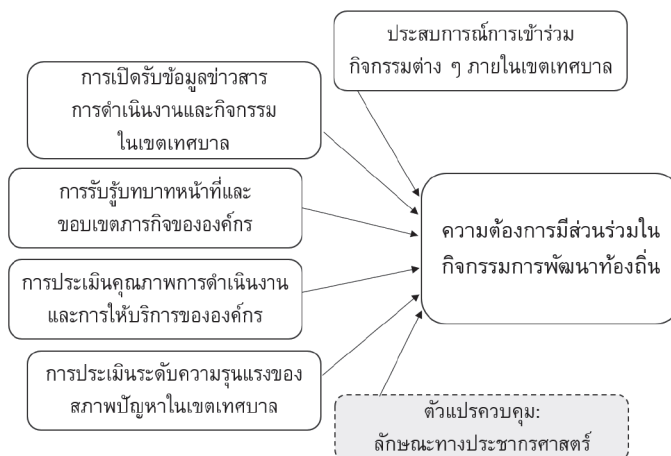
ผลการศึกษาวิจัยจำนวนหนึ่งในบริบทของการพัฒนาท้องถิ่นแสดงถึงความหลากหลายของระดับการมีส่วนร่วม ดังเช่นในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดยะลา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับสูง โดยที่สถานภาพส่วนบุคคล ทั้งเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา มีผลให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกัน (สุวรรณนิน คณานุกวัฒน์, 2559)

ในอีกแง่มุมหนึ่ง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน อาจอยู่ในระดับปานกลาง อย่างเช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครปฐม และปัจจัยคุณลักษณะด้านบุคคลบางส่วนมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วม อาทิ ความแตกต่างด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ (ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2559)

อย่างไรก็ดี หลักฐานอีกส่วนหนึ่งบ่งชี้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์ตลาด 100 ปี ระแหงปทุมธานี เพียงระดับน้อย โดยพบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และบทบาทที่แตกต่างกันในชุมชน ส่วนตัวแปรด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (เสาวรณีย์ เสากลีเยว, 2559)

หลักฐานจากงานวิจัยยังบ่งชี้ว่า ประชาชนยังมีการศึกษาสูงและยังมีสถานะทางเศรษฐกิจดี มีแนวโน้มจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับเมืองและกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ มาก (จรัส สุวรรณมาลา, 2553, อ้างถึงใน วัชรินทร์ อินทพรหม, 2557; Nah, Namkoong, Chen, & Hustedde, 2016) ในขณะที่งานวิจัยอีกส่วนหนึ่งไม่พบความสำคัญของปัจจัยด้านการศึกษาที่มีต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา (ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2559)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า งานวิจัยจำนวนมากทั้งในประเทศและต่างประเทศมุ่งเน้นการศึกษาถึงรูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเกี่ยวข้องโยงกับการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา การศึกษาครั้งนี้ จึงสนใจค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจ (Motivational Factors) ซึ่งเป็นแนวโน้มของพฤติกรรมในอนาคต โดยมุ่งพิจารณาความต้องการของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนานครภูเก็ต ดังที่กำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัยแสดงไว้ในแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ และปัจจัยเชิงพฤติกรรมของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วย ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในเขตเทศบาล การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานและกิจกรรม การรับรู้บทบาทหน้าที่และขอบเขตภารกิจของเทศบาลนครภูเก็ต การประเมินคุณภาพการดำเนินงานและการให้บริการประชาชน การประเมินระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาในเขตเทศบาล
3. เพื่อค้นหาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาจากประชากรในพื้นที่เขตเทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งประกอบด้วย 2 ตำบล คือ ตำบลตลาดเหนือและตำบลตลาดใหญ่ มีอาณาเขตพื้นที่รวม 12,562 ตารางกิโลเมตร (เทศบาลนครภูเก็ต, 2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive Study) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล ณ ช่วงเวลาเดียว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ประกอบด้วยประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ และ/หรือ ประกอบอาชีพ หรือใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลนครภูเก็ต รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 1 แสนคน โดยมีประชากรตามทะเบียนราษฎร 79,499 คน ประชากรต่างด้าวที่จดทะเบียน 7,702 คน (เทศบาลนครภูเก็ต, 2563ข) อีกทั้งยังมีประชากรแฝงซึ่งไม่ทราบจำนวนแน่ชัด ในที่นี้จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $\pm 5\%$ เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 400 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี และใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากประชากรในพื้นที่ทั้งสองตำบล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมีโครงสร้างแน่นอน (Structured Questionnaire) ประกอบด้วยชุดคำถามเพื่อวัดตัวแปรต่าง ๆ การควบคุมคุณภาพของเครื่องมือทำโดย (1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง กับแนวคิดและทฤษฎี เอกสารของเทศบาล รวมถึงได้รับการตรวจรับรองโดยวิธีการประชุมกลุ่มแบบเผชิญหน้าเพื่อตรวจประเมินเครื่องมือวิจัยพร้อมปรับปรุงแก้ไข จากคณะผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจริงของเทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน หัวหน้างานและบุคลากรผู้รับผิดชอบงานสื่อสารประชาสัมพันธ์ และ (2) ทดสอบความเชื่อมั่นได้ของเครื่องมือ จำนวน 33 ชุดจากกลุ่มที่เป็นประชากรของการวิจัย ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อความคำถามในการวัดตัวแปรที่ศึกษา พบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของทุกตัวแปรอยู่ที่ระดับดีมากถึงดีเยี่ยม (Cronbach Alpha $\geq .88 - .93$)

การวัดตัวแปร ประกอบด้วยชุดข้อความสำหรับวัดตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้มาตราการวัดแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับเป็นหลัก ดังนี้

ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วม โดยเน้นด้านการร่วมวางแผนและตัดสินใจ และการร่วมสนับสนุนการดำเนินงาน รวม 8 ข้อ

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานและกิจกรรมในเขตเทศบาล ครอบคลุมช่องทางการสื่อสารประเภทออฟไลน์ซึ่งเน้นสื่อแบบดั้งเดิม ประเภทออนไลน์ซึ่งรวมถึงสื่อทั่วไปและสื่อของเทศบาล และประเภทสื่ออื่น ๆ ที่เทศบาลใช้เป็นช่องทางในการสื่อสาร รวม 28 ข้อ

การรับรู้บทบาทหน้าที่และขอบเขตภารกิจขององค์กร ครอบคลุมรายการภารกิจทุก ๆ ด้านของเทศบาลนครภูเก็ตตามที่บัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รวม 21 ข้อ

การประเมินคุณภาพการดำเนินงานและการให้บริการขององค์กร ครอบคลุมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของประชาชน รวม 11 ข้อ

การประเมินระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาในเขตเทศบาล วัดการรับรู้ปัญหาใน 9 มิติ ได้แก่ สาธารณูปโภคพื้นฐาน สุขภาพและสาธารณสุข สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจและธุรกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว การบริหารงานและธรรมาภิบาลขององค์กร รวม 35 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ทำ 2 แนวทาง คือ (1) การเก็บแบบเผชิญหน้าภายในพื้นที่เขตเทศบาลนครภูเก็ต (มากกว่า 85%) ทั้งโดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตนเองและการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามในพื้นที่ชุมชนเฉพาะประมาณ 20 แห่ง และในพื้นที่อื่น ๆ ตามถนนเส้นหลัก ๆ ของทั้งสองตำบล ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2563 และ (2) ส่งลิงก์แบบสอบถามทางออนไลน์ผ่านเครือข่ายสื่อสังคม โดยใช้แอปพลิเคชัน LINE เป็นหลักในการเข้าถึงไลน์กลุ่มต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น ทั้งนี้ได้ดำเนินการตามมาตรฐานจรรยาบรรณการวิจัยโดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้รับผิดชอบงานวิจัย การเก็บรักษาความลับของข้อมูลและแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดำเนินการ ดังนี้ (1) วิเคราะห์และคัดกรองข้อมูลขั้นต้น คงเหลือจำนวน 420 ชุด โดยบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรหลักต่าง ๆ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (2) วิเคราะห์สถิติอ้างอิงเพื่อตอบโจทย์ของการวิจัย โดยในขั้นต้นเป็นการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ กับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อคัดตัวแปรที่บ่งชี้ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไปดำเนินการต่อในขั้นที่ (3) คือ ตรวจสอบทางสถิติเพื่อหาค่าผิดปกติ (Outliers) ของตัวแปรจากชุดคำตอบทั้งหมด และคัดชุดคำตอบที่แปลกแยกออกจากกลุ่ม คงเหลือจำนวน 418 ชุด จากนั้นจึงวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อค้นหาอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อตัวแปรตาม คือ ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดให้คุณลักษณะด้านอายุและระดับการศึกษาเป็นตัวแปรควบคุม

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกนำเสนอเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะประชากรและปัจจัยเชิงพฤติกรรม

1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์และสถานะทางเศรษฐกิจสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (62.9%) มีอายุ 40-49 ปี มากที่สุด (24.0%) รองลงมา คือ 20-29 ปี ใกล้เคียงกับกลุ่ม 50-59 ปี (21.2% และ 21.0%) ทั้งหมดมีสัญชาติไทย (100.0%) เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ (92.7%) รองลงมา คือ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ ประมาณครึ่งหนึ่งมีการศึกษาระดับปริญญาตรี (49.6%) รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (15.0%) และมีระดับปริญญาเอกน้อยที่สุด (0.5%) โดยประกอบด้วยผู้ทำอาชีพค้าขาย/เจ้าของกิจการ/ธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด (40.2%) รองลงมา คือ พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน (23.3%) และรับจ้าง/ประกอบอาชีพอิสระ (19.5%) ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท มากที่สุด (41.2%) รองลงมา คือ 15,001-30,000 บาท (34.1%) และ 30,001-45,000 บาท (9.0%) โดยมีกลุ่มรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 90,001-มากกว่า 105,000 บาท เพียงเล็กน้อย (4.0%)

1.2 ตัวแปรอิสระ

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยเชิงพฤติกรรมของบุคคล พบดังนี้

ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ตในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมราว 1-2 ครั้ง มากที่สุด (40.5%) รองลงมา คือ ไม่ได้เข้าร่วมเลย (28.2%) โดยมีผู้ที่เข้าร่วมราว 5 ครั้งขึ้นไป และ 3-4 ครั้งใกล้เคียงกัน (16.5% และ 14.8%)

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลนครภูเก็ตและกิจกรรมภายในเขตเทศบาล พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากทุกประเภทช่องทาง/สื่อ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.78) และเมื่อจำแนกแต่ละประเภทช่องทาง พบว่า มีการรับรู้ข่าวสารผ่าน สื่อ/ช่องทางประเภทอื่น ๆ โดยเฉลี่ยทุกชนิดช่องทางอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.81) ในขณะที่มีการรับรู้ข่าวสารผ่าน สื่อและช่องทางออฟไลน์ และ สื่อและช่องทางออนไลน์ โดยเฉลี่ยทุกชนิดอยู่ในระดับน้อยเท่านั้น ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 0.88 และ $\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.97 ตามลำดับ)

การรับรู้บทบาทหน้าที่และขอบเขตภารกิจของเทศบาลนครภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้โดยรวมทั้ง 21 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.72) โดยมีการรับรู้มากที่สุด คือ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.91) รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.13) และตามมาด้วย ด้านรักษาความสะอาดของถนน/ทางเดิน/ที่สาธารณะ และกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.94)

การประเมินคุณภาพการดำเนินงานและการให้บริการของเทศบาลนครภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างประเมินคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.70) ด้านที่ได้รับการประเมินในระดับดีมากที่สุด ซึ่งจัดอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.91) คือ การบำรุงรักษาศิลปะ จารึกประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น รองลงมาในระดับค่อนข้างดี ที่ใกล้เคียงกันมาก คือ ด้านการให้บริการทะเบียนราษฎร ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.88) และด้านการจัดการการศึกษา ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.87) โดยด้านที่ได้รับการประเมินคุณภาพต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและคุณภาพน้ำประปา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 0.96)

การประเมินระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความรุนแรงของสภาพปัญหาโดยรวมทั้ง 9 มิติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.65) โดยปัญหาที่สูงที่สุด คือ มิติเศรษฐกิจและธุรกิจ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.06) รองลงมาใกล้เคียงกันอยู่ในระดับปานกลาง คือ มิติทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.92) และ มิติสาธารณสุขปลอดภัยพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.88) เท่ากันกับมิติด้านสังคม ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 0.87) ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ มิติศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.89)

1.3 ตัวแปรตาม ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาแต่ละลักษณะ พบว่า จัดอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีความต้องการเข้าร่วมในงานหรือกิจกรรม/ให้ความร่วมมือกับกิจกรรม มากที่สุด ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.02) รองลงมา คือ การช่วยเผยแพร่ข่าวกิจกรรม/ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรม

($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 1.06) การบริจาคเงิน/สิ่งของ ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.95) โดยต้องการมีส่วนร่วมใน 2 ลักษณะ น้อยที่สุดใกล้เคียงกัน คือ ช่วยเป็นกรรมการ ประธาน หรือที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 1.12) และช่วยเป็นวิทยากรให้ความรู้หรือฝึกอบรม ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 1.06)

2. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ

ผลการทดสอบทางสถิติโดยกำหนดให้ตัวแปรอายุและระดับการศึกษาเป็นตัวแปรควบคุม พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 5 ตัวแปร ร่วมกับตัวแปรควบคุม สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม คือ ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ได้ร้อยละ 25 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R^2 = .25$, $F(7,410) = 19.01$, $p < 0.001$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเขตเทศบาลนครภูเก็ต (n = 418)

ตัวแปรอิสระ	R^2	β	p
ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในรอบ 2 ปี	.25***	.19***	.000
การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานและกิจกรรมในเขตเทศบาล		.38***	.000
การรับรู้บทบาทหน้าที่และขอบเขตภารกิจขององค์กร		.09	.213
การประเมินคุณภาพการดำเนินงานและการให้บริการขององค์กร		-.10	.158
การประเมินระดับความรุนแรงของสภาพปัญหา 9 มิติในเขตเทศบาล		.17***	.000
ตัวแปรควบคุม :			
อายุ		.01	.883
ระดับการศึกษา		.13**	.004

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

ทั้งนี้ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีเพียง 3 ตัวแปรหลัก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เรียงตามลำดับ ได้แก่ (1) การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมของเทศบาลนครภูเก็ต มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ($\beta = 0.38$, $p < 0.001$) โดยมี 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับต่ำ คือ (2) ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ตในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา ($\beta = 0.19$, $p < 0.001$) และ (3) การประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ($\beta = 0.17$, $p < 0.001$)

ทั้งนี้พบว่า ตัวแปรควบคุมด้านลักษณะทางประชากร คือ ระดับการศึกษา ส่งผลเชิงบวกในระดับต่ำต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเขตเทศบาลนครภูเก็ตด้วย ($\beta = 0.13$, $p < 0.01$)

ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสร้าง ความเข้มแข็งและความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่ง พบว่า ในทางปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแรงจูงใจด้านการสื่อสารเป็น ปัจจัยขับเคลื่อนที่สำคัญอันดับต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลสามารถนำไปใช้วางแผน กระบวนการและส่งเสริมกลไกการดำเนินงานด้านการสื่อสาร ทั้งการสื่อสารเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ ได้มีประสบการณ์ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มขึ้น รวมถึงการสื่อสารเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แสดงถึงความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมทุกลักษณะ และเมื่อจำแนกแต่ละลักษณะ

2. ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ แสดงอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรหลัก ต่าง ๆ ร่วมกับตัวแปรควบคุม (อายุ ระดับการศึกษา) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ ร้อยละ 25 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 โดยพบบทบาทของตัวแปรอิสระ ดังนี้ (1) ตัวแปรหลักที่เป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 มีเพียง 3 ตัวแปร ได้แก่ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานและกิจกรรมในเขตเทศบาล มีอิทธิพลเชิงบวก ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ($\beta = 0.38$) โดยมีสองปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับต่ำ คือ ประสบการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาล ($\beta = 0.19$) และการประเมินระดับความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้น ภายในเขตเทศบาล ($\beta = 0.17$) ทั้งนี้มีตัวแปรควบคุม 1 ตัวแปร คือ ปัจจัยคุณลักษณะของประชากรด้านระดับ การศึกษา ที่ร่วมส่งผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ยังคงปรากฏในระดับต่ำ และ (2) ตัวแปรที่ ไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การรับรู้บทบาทหน้าที่และขอบเขตภารกิจของ องค์กรเทศบาล และการประเมินคุณภาพการดำเนินงานและการให้บริการแก่ประชาชน นอกจากนี้ อายุซึ่งเป็น ตัวแปรควบคุมก็ไม่ส่งผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมแต่อย่างใด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงระดับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ภายในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ซึ่งปรากฏอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2559) ที่พบว่า ประชาชนในเขต อบต.วัดละมุด จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการจัด

ทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลางเช่นกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานวิจัยต่าง ๆ ในอดีตอาจบ่งชี้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในระดับที่แตกต่างกันออกไป (สุวรรณดิณ คณานุกวัฒน์, 2559; เสาวรจรรย์ เสภาเสถียร, 2559) ดังนั้น การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมภายใต้บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นจึงยังคงเป็นโจทย์ที่ต้องแสวงหาคำตอบต่อไปสำหรับการวิจัยด้านการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณในการศึกษาครั้งนี้ บ่งชี้ถึงอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่ร่วมกันทำนายตัวแปรตาม คือ ความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ได้ที่ระดับเพียงร้อยละ 25 สะท้อนถึงช่องว่างของโอกาสในการทำความเข้าใจตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญ ๆ ในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมสร้างแรงจูงใจแก่ภาคประชาชน ในกรณีนี้ มีนักวิจัยด้านการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ทางสังคมได้กล่าวถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลต่อตัวแปรตามเพิ่มเติมด้วย โดยอาจเป็นได้ทั้งปัจจัยลักษณะทางประชากรศาสตร์ และปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบทางจิตวิทยาสังคม อย่างเช่น สำนักผูกพันกับท้องถิ่นของตน (Sense of Place) ซึ่งเป็นเสมือนสายใยที่ผูกโยงบุคคลกับพื้นที่และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย (Boyd, 2017) เป็นตัวแปรที่อาจเกี่ยวข้องกับความเป็นถิ่นกำเนิดของบุคคล ความยาวนานในการอยู่อาศัยและใช้ชีวิตในพื้นที่ (ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัจฉัตรานนท์, 2559; Boyd, 2017) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อย่างเช่น ความเชื่อมั่นไว้วางใจ (Trust) ในบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ของตน (Nunkoo, 2015) ที่อาจจะสนับสนุนความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของตนก็ได้

ข้อค้นพบเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดในสมการถดถอยพหุคูณนี้ คือ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลนครภูเก็ตและกิจกรรมภายในเขตเทศบาล ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับหลักฐานจากงานวิจัยอื่น ๆ อาทิ การรับรู้ข้อมูลมีบทบาทสำคัญโดยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา (ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัจฉัตรานนท์, 2559) ช่องทางการสื่อสารที่ช่วยสร้างโอกาสในการสื่อสารทั้งแบบทางเดียวและแบบสองทาง จัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์ (Prayudi et al., 2020) ยิ่งไปกว่านั้น การเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน และการสื่อสารพูดคุยกับบุคคล เป็นตัวแปรที่ส่งผลอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Nah et al., 2016) ทั้งนี้เพื่อผลลัพธ์ในการจัดอุปสรรคสำคัญเกี่ยวกับการทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ของประชาชน (IPAT, 2015)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัจจัยเชิงประสบการณ์ที่บุคคลเคยมีส่วนร่วมมาก่อน ส่งผลถึงความต้องการมีส่วนร่วมในอนาคต ถึงแม้ว่าจะมีอำนาจการทำนายตัวแปรตามในระดับต่ำ แต่ก็ไม่ควรละเลย ดังที่อธิบายได้ว่า ประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) ที่บุคคลเคยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนและในทางการเมืองนั้น จัดว่าเป็นทุนทางสังคมซึ่งส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมโดยตรง (จรัส สุวรรณมาลา, 2553 อ้างถึงใน วัชรินทร์ อินทรพรหม, 2557) อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้เกิดวัฏจักรการมีส่วนร่วมในชุมชนได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว (Fu & Ma, 2020)

ข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ยังเกี่ยวข้องกับบทบาทของลักษณะทางประชากร นั่นคือ ระดับการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรควบคุมที่มีอิทธิพลเชิงบวกในระดับต่ำต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชน สอดคล้องกับหลักฐานจากแนวคิดทฤษฎีด้านการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น (จรัส สุวรรณมาลา, 2553, อ้างถึงใน วัชรินทร์ อินทพรหม, 2557) และงานวิจัยด้านการพัฒนาท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่ง (สุวรรณิน คณานุกวัฒน์, 2559; Nah et al., 2016)

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาข้างชี้แนวทางสำหรับข้อเสนอแนะใน 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นระดับเทศบาล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลถือว่าเป็นหน่วยงานพัฒนาระดับเล็กที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนและประชาชนในพื้นที่มากที่สุด มีบทบาทอย่างสูงในการส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน ในขณะเดียวกัน การพัฒนาเมืองก็จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของภาคประชาชนเพื่อเป็นพื้นฐานสู่ความยั่งยืน จากผลการวิจัยจึงกล่าวได้ว่า นอกเหนือจากการดำเนินงานและการให้บริการที่มีประสิทธิภาพแก่ประชาชนแล้ว เทศบาลควรต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับปัจจัยด้านการสื่อสาร ดังที่ปรากฏว่าประชาชนยังมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเทศบาลในระดับน้อยถึงปานกลางเท่านั้น อาทิ **(1) ควรพัฒนากระบวนการและกลไกการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ** ที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้รับรู้เรื่องราวความเคลื่อนไหวของกิจกรรมและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นของตนอย่างถูกต้องและทั่วถึง ได้เข้าใจถึงสิทธิและโอกาสของตนเองในบริการของรัฐ รวมถึงช่วยสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจในการรับบริการที่เป็นประโยชน์จากภาครัฐ **(2) ควรต้องสื่อสารให้ประชาชนได้รับรู้ถึงความเอาใจใส่ติดตามการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ** เพื่อยกระดับความก้าวหน้าของท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารการดำเนินงานด้วยผลงาน (Performance-Based Communication) สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาคประชาชน ทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกมากยิ่งขึ้นแก่ทุกฝ่าย อีกทั้งยังอาจจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนเกิดแรงจูงใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตนต่อไป และ **(3) ควรพัฒนาเทคนิคการสื่อสารให้ดึงดูดใจกลุ่มผู้รับสารเป้าหมาย** ตั้งแต่การเลือกใช้สื่อ การสร้างสรรค์เนื้อหาข่าวสาร ไปจนถึงการออกแบบสื่อ ที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของแต่ละกลุ่ม

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประสบการณ์ของประชาชนที่ได้เคยมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในท้องถิ่นซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลางนั้น จะส่งผลโดยตรงให้บุคคลต้องการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในอนาคตได้อีก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรชักจูงใจและกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงในวงกว้าง โดยเริ่มต้นจากการแก้ไขอุปสรรคเกี่ยวกับกลไกการสื่อสาร เพื่อขับเคลื่อนวัฏจักรการมีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ เช่น กระตุ้นให้เกิดการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมลงมือทำ ฯลฯ อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

ด้วยเหตุที่ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณของการศึกษาคั้งนี้แสดงถึงอำนาจการทำนายของปัจจัยต่าง ๆ ที่ร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้เพียงร้อยละ 25 ดังนั้น จึงเห็นสมควรเสนอแนะให้นักวิจัยได้พิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อตัวแปรตามเพิ่มเติมด้วย อย่างเช่น สำนักผูกพันกับท้องถิ่น (Sense of Place) ความเชื่อมั่นไว้วางใจ (Trust) ในตัวองค์กรเทศบาล

แม้ว่าข้อค้นพบจากการศึกษาคั้งนี้จะสะท้อนถึงบทบาทของปัจจัยการเปิดรับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อซึ่งเป็นตัวแปรที่ทรงอิทธิพลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนมากที่สุด แต่การนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบกระบวนการและกลไกการสื่อสารยังจำเป็นต้องอาศัยแง่มุมเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารของประชาชน ดังนั้น จึงควรพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกตการณ์ ทั้งแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนและแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อทำความเข้าใจเครือข่ายการสื่อสารของสมาชิกในชุมชน ช่องทางและข่าวสาร วิธีการสื่อสารที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการสร้างการรับรู้ (Perception) และสร้างความรู้สึผูกพันมีส่วนร่วม (Engagement) ของพลเมือง เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนได้ในที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลนครภูเก็ต

บรรณานุกรม

- เทศบาลนครภูเก็ต. (2562). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565)* เทศบาลนครภูเก็ต. สืบค้นจาก https://www.phuketcity.go.th/files/com_develop/2019-10_5c1773888f4d8de.pdf
- เทศบาลนครภูเก็ต (2563ก). *รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561-2565) ของเทศบาลนครภูเก็ต ประจำปีงบประมาณ 2562 รอบเดือนธันวาคม*. สืบค้นจาก https://www.phuketcity.go.th/_old/files/com_news_project/2021-02_fba612d2c851262.pdf
- เทศบาลนครภูเก็ต. (2563ข). *สถิติประชากร แยกรายละเอียด*. ภูเก็ต: ผู้แต่ง.
- ภาสกร หอยสังข์ทอง. (2561). ปัจจัยการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนสำหรับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2), 1002-1039.
- ลัดดาวรรณ นนปะติ, และวัลลภ รัฐจัตรานนท์. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อําเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. *วารสารการบริหารปกครอง*, 5(2), 289-305.
- วัชรินทร์ อินทพรหม. (2557). รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 8(3), 278-289.

- สุวรรณี คณานุกุณ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล บาละและตำบลกาบัง อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 269-279.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้. (2558). *Now Urbanized | วิถีชีวิต เมือง โอกาส*. สืบค้นจาก http://www.okmd.or.th/upload/pdf/2560/the%20opportunity%20by%20okmd/Booklet_now-urbanized.pdf
- เสาวรจรรย์ เสาเกลียว. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาภูมิทัศน์ตลาด 100 ปีระแหง ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 7(1), 92-102.
- Boyd, A. D. (2017). Examining community perceptions of energy systems development: The role of communication and sense of place. *Environmental Communication*, 11(2), 184-204. <http://dx.doi.org/10.1080/17524032.2015.1047886>
- Cities Alliance. (n.d.). Strategic city planning. Retrieved December 15, 2020, from <https://www.citiesalliance.org/city-development-strategies-cds>
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development*, 8, 213-235.
- Fu, Y. & Ma, W. (2020). Sustainable urban community development: A case study from the perspective of self-governance and public participation. *Sustainability*. 12(617), 1-15. doi:10.3390/su12020617
- Pennink, C. (2016). *CDS Toolkit Version 2.0.*" Institute of Housing and Urban Development Studies (IHS) & FLMH. Retrieved from <http://city-development.org/wp-content/uploads/2016/12/CDS-Toolkit.pdf>
- International Peacebuilding Advisory Team. (2015). *Public participation and citizen engagement: Effective advising in state building and peace building context*. Retrieved from <https://www.interpeace.org/resource/public-participation-and-citizen-engagement-effective-advising-in-statebuilding-and-peacebuilding-contexts/>
- Nah, S., Namkoong, K., Chen, N-T N., & Hustedde, R. J. (2016). A communicative approach to community development: The effect of neighborhood storytelling network on civic participation, *Community Development*, 47(1), 11-28. doi:10.1080/15575330.2015.1094497
- Nunkoo, R. (2015). Tourism development and trust in local government. *Tourism Management*, 46, 623-634.
- Polletta, F. (2016). Participatory enthusiasms: a recent history of citizen engagement initiatives, *Journal of Civil Society*, 12(3), 231-246. doi: 10.1080/17448689.2016.1213505

- Prayudi, Ardhanariswari, K. A., & Probosari, N. (2020). The quadruple helix communication model in Yogyakarta's creative city development. *Journal ASPIKOM*, 5(2), 294-306.
- United Nations, Economic and Social Council. (2017). Urbanization and sustainable development in Asia and the Pacific: Linkages and policy implications. Retrieved from https://www.unescap.org/commission/73/document/E73_16E.pdf
- Vermont Department of Housing and Community Development. (2017). *The municipal plan: State planning manual – module 1*. Retrieved from <https://accd.vermont.gov/sites/accdnew/files/documents/CD/CPR/DHCD-Planning-Manual-Module1.pdf>